

LASTEN VARHAISKASVATUKSESTA PERITTÄVÄT MAKSUT 1.8.2022 ALKAEN JA TOIMINTAOHJEET VARHAISKASVATUSMAKSUN MÄÄRITTELEMISEKSI

Maksun perinnässä noudatetaan varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakia (1503/2016). Eduskunnan hyväksymät lakimuutokset 1.8.2022 alkaen: Varhaiskasvatuslaki (540/2018) 12 ja 15 § ja laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista (1503/2016) 9 §. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut on sidottu indeksiin varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) 16 §:n perusteella. Indeksitarkistukset tehdään kahden vuoden välein.

Varhaiskasvatuksen maksut

Asiakasmaksu

Kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa asiakasmaksut määräytyvät perheen koon ja tulojen perusteella. Perheen nuorimman lapsen varhaiskasvatuksesta perittävä enimmäismaksu on 1.8.2022 alkaen **295 €**. Toisesta lapsesta perittävä maksu muuttuu siten, että maksu on enintään 40 % ensimmäisen lapsen maksusta eli **118 €**. Seuraavien lasten maksu on edelleen 20 % nuorimman lapsen maksusta eli enintään **59 €**. Maksu peritään enintään 11 kk:lta vuodessa. Alin perittävä kuukausimaksu on **28 €**.

Asiakasmaksu määrätään maksamisajankohdan tilannetta vastaavaksi joko todettavissa olevien tai arvioitujen tulojen perusteella. Jos varhaiskasvatuspaikan hakija ei ilmoita tulojaan, kunta voi määrätä enimmäismaksun.

Tilapäisen varhaiskasvatuksen maksu

Kunta päättää myös tilapäisesti annettavan asiakasmaksun. Yli viiden tunnin maksu parkkihoidosta on 14 €/päivä ja enintään 5h maksu on 10 €/päivä.

Perheen koko

Perheen kokona otetaan huomioon yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisessa olosuhteessa elävät henkilöt sekä kaikki heidän kanssaan samassa taloudessa asuvat molempien alaikäiset lapset.

Jos lapsen huoltajat asuvat eri osoitteissa ja lapselle järjestetään varhaiskasvatusta vain yhdessä kunnassa, määräytyy maksu sen perheen tulojen perusteella, jonka luona lapsi on väestörekisterin mukaan kirjoilla. Jos lapsi käyttää varhaiskasvatuspalveluja kahdessa kunnassa, maksu määrätään erikseen molemmissa kunnissa.

Tulotiedot

Tulot ilmoitetaan hoidon aloituskuukauden aikana. Mikäli tuloja ei ilmoiteta määräajassa, määritellään korkein asiakasmaksu. Mikäli tulotiedot ilmoitetaan myöhässä, maksu määritellään seuraavan kuukauden alusta uusien tulojen mukaan.

Tulot ilmoitetaan eDaisyn kautta osoitteessa <https://lieksa.daisynet.fi/eDaisy>. Linkki eDaisyyn @Daisy* on osoitteessa lieksa.fi/varhaiskasvatus. eDaisyssä tehdään tuloseselvitysten lisäksi irtisanomis- ja muutosilmoitukset sekä uudet varhaiskasvatushakemukset.

Kuukausibruttotulot lasketaan henkilön työnantajalta saadusta palkkatodistuksesta. Jos kuukausitulot vaihtelevat, otetaan huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen tulo. Yrittäjien tulojen laskemiseksi tarvitaan todistus viimeksi vahvistetusta verotuksesta.

Päätettäessä asiakasmaksuista, perheen tuloina otetaan huomioon palvelun käyttäjän sekä hänen kanssaan yhteistaloudessa asuvan avio- tai avopuolison veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot.

Tuloina otetaan huomioon

- kaikki palkkatulot **lomarahoineen**
- itsenäisestä ammatinharjoittamisesta ja yritystoiminnasta saatavat henkilökohtaiset tulot (myös starttiraha)
- pääoman ja muun omaisuuden tuotto-, korko-, osinko- ja vuokratulot, laskennallinen metsätulo
- työttömyyskorvaus ja -avustus
- työllisyyskoulutuksen korvaus
- kotoutumistuki ilman ylläpitokorvauksia
- koulutustuki, apurahat ja stipendit, joita ei ole myönnetty opintojen johdosta
- tapaturmavakuutuksen päiväraha ja elinkorko, sairausvakuutuksen mukainen päiväraha, vanhempainpäiväraha (mm. raskausraha, erityisraskausraha, vanhempainraha, osittainen vanhempainraha), erityishoitoraha, sairastuneen lapsen hoitotuki
- kuntoutusraha ja kuntoutustuki
- tapaturmavakuutuksen haattaraha, haittalisä sekä veteraanilisä
- verolliset päivärahat
- varhaiskasvatuksessa olevan lapsen ja hänen huoltajiensa eläkkeet ja elinkorot
- varhaiskasvatuksessa olevaan lapseen kohdistuvat elatusapu ja -tuki tms.
- verolliset luontaisedut (esim. auto-, ruoka-, puhelin- ja asuntoetu)
- omaishoidon tuki, joustava ja osittainen hoitoraha

Kuukausibruttotulot lasketaan henkilön bruttopalkkatodistuksesta. Jos palkkatodistuksessa ei ole merkitty lomarahoja, **bruttopalkkaan lisätään 5 % lomarahaa**. Jos lomarahaa ei makseta, asiasta on toimitettava työnantajan ilmoitus.

Opiskelijat toimittavat tuloseselvitysten lisäksi oppilaitoksesta saatavan opiskelutodistuksen.

Yrittäjät toimittavat verotustodistuksen, ennakkoverolipunjäljennöksen tai niiden puuttuessa tilitoimiston selvityksen yksityisotoista. Uudet yrittäjät toimittavat tilitoimiston selvityksen tuloista ja menoista tai niiden puuttuessa tuovat oma-arvion tuloista. Tulot tarkistetaan puolen vuoden kuluttua ja mahdollinen asiakasmaksun muutos tehdään seuraavasta laskutuksesta alkaen.

Metsätulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään 10 % ja metsätalouden korot. Metsätuloa on lisäksi alennettava palvelun käyttäjän vaatimuksesta, mikäli tilakohtaisen vuotuisen hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvo on metsänhoitoyhdistyksen tai metsäkeskuksen antaman lausunnon perusteella vähintään 10 % alempi kuin metsätulo. Alennus on metsätulon ja hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvon erotuksen suurin.

Tuloina ei oteta huomioon

lapsilisää, lapsen hoitotukea, eläkkeensaajien hoitotukea, kansaneläkelain(568/2007) mukaista lapsikorotusta, asumistukea, vammaistukea, tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja, sotilasavustusta, rintamalisää, opintorahaa, työllisyysrahaston maksamaa aikuiskoulutustukea, opintotuen asumislisää, toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta, kuntoutusrahain mukaista ylläpitokorvausta, työvoimapolitiisessa aikuiskoulutuksesta annetun kuntoutusrahain mukaista ylläpitokorvausta, julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) mukaista kulukorvausta, opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia, perhehoidon kustannusten korvauksia, lasten kotihoidon tukea, tukiperheille maksettavia hoitopalkkioita

Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon

suoritetut elatusavut ja tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset sekä rahasytinki.

Tuloseselvitystä ei tehdä, jos perhe antaa suostumuksensa määrätä lapsen asiakasmaksuksi korkeimman maksun.

Maksun periminen

1. Toimintavuosi alkaa 1.8. ja päättyy 31.7. Maksu peritään **kuukausimaksuna** enintään 11 kuukaudelta toimintavuoden aikana. Maksu pyritään määrittelemään hoidon aloituskuukauden aikana. Kuukausimaksu peritään koko kuukaudelta, vaikka lapsi olisi vain 1 pv/kk hoidossa, ellei hoitosuhdetta ole irtisanottu. Heinäkuu on maksuton kuukausi, jos voimassa oleva hoitosuhde on aloitettu edellisen vuoden elokuussa tai aikaisemmin. Yleinen kaikkia perheitä koskeva maksuntarkistus tehdään vuosittain kauden alussa 1.8. alkaen.
2. Lieksan päivähoitomaksuporrastus, hyvinvointilautakunta 20.3.2018 § 44 ja 15.5.2018 § 63

Alle esiopetusikäiset

Tuntimäärä	Maksu-%
0-86 h/kk	60
87-110 h/kk	70
111-135 h/kk	80
136-150 h/kk	90
151-	100

Esioppilaat

Tuntimäärä esiopetuksen lisäksi	Maksu-%
0-50 h/kk	50

Tuntimäärää on mahdollista muuttaa kolmen kuukauden välein.

Mikäli sovittu tuntimäärä ylittyy kolmena peräkkäisenä kuukautena, tulee tuntirajaa muuttaa hoidon tarvetta vastaavaksi.

3. Jos lapsi on sairauden johdosta poissa varhaiskasvatuksesta yli 10 toimintapäivää kuukaudessa, peritään maksuna puolet kuukausimaksun määrästä. Jos lapsi on sairauden johdosta poissa kaikki kalenterikuukauden toimintapäivät, ei maksua tältä kuukaudelta peritä lainkaan.
4. Jos lapsi on muun kuin sairauden johdosta poissa kaikki kalenterikuukauden toimintapäivät, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta. Muutoin peritään aina täysi kuukausimaksu.
5. Vanhempainrahakauden vaikutukset asiakasmaksuun:
  - Oikeutta käyttää varhaiskasvatuspaikkaa ei ole vanhempainrahakauden aikana, mutta oikeus samaan varhaiskasvatuspaikkaan säilyy, jos poissaolo kestää yhtäjaksoisesti enintään 13 viikkoa.
  - Vanhempainrahakaudella kertaluonteisesta enintään 5 toimintapäivää kestävästä poissaolosta ei tarvitse ilmoittaa. Kyseisiltä päiviltä peritään hoitomaksu normaalisti.
  - Vanhempainrahakaudesta johtuvasta yli 5 toimintapäivää kestävästä poissaolosta on ilmoitettava varhaiskasvatuspaikkaan viimeistään kuukautta ennen sen suunniteltua aloittamispäivää.
  - Vanhempainrahakaudesta johtuvasta toistuvasta 1–5 päivää kestävästä poissaolosta on ilmoitettava viimeistään viikko ennen ensimmäisen poissaolon suunniteltua aloittamispäivää.
  - Toistuva poissaolo tarkoittaa useita poissaolojaksoja, joista voi ilmoittaa kerralla.
  - Yli 5 toimintapäivää kestävästä tai toistuvasta 1–5 päivää kestävästä vanhempainrahakaudesta tulee toimittaa Kelan päätös (kopio). Tällöin maksua ei peritä.
6. Kun hoitosuhde alkaa tai päättyy kesken kalenterikuukauden, maksu suhteutetaan tuntiperusteiseen varhaiskasvatusmaksuun.

7. Mikäli perheen maksukyky oleellisesti muuttuu tai maksu osoittautuu virheelliseksi, voidaan maksu tarkistaa tapauskohtaisesti kesken toimintavuoden, aikaisintaan toimintakauden alusta alkaen.
8. Huoltajan esityksestä voidaan asiakasmaksua alentaa tai jättää perimättä elatusvelvollisuuden, toimeentuloedellytysten tai huollollisten näkökohtien perusteella.
9. Maksu voidaan oikaista takautuvasti vuoden ajalta, mikäli maksuluokan perusteena olevat tiedot on ilmoitettu virheellisesti. Asiakkaalla on velvollisuus ilmoittaa perheen tuloissa, perheen koossa, osoitteissa ja puhelinnumeroissa tapahtuneista muutoksista. Sekä nimenmuutoksista ja hoidon tarpeen muutoksista. Esimerkkejä muutoksista:
  - yksi perheen lapsista tulee täysi-ikäiseksi tai perheeseen syntyy vauva → ilmoitettava perhekoon muutoksesta
  - perheen tulot muuttuvat kesken kuukauden → ilmoitettava uudet tulot viipymättä → uudet tulot huomioidaan seuraavasta kuukaudesta alkaen
  - erotilanteet → perhekoko- ja mahdolliset osoitemuutokset ilmoitettava viipymättä
10. Mikäli tulot perustuvat arvioon (esim. tilitoimiston), tulot tarkistetaan ½-vuoden kuluttua ja mahdollinen asiakasmaksumuutos tehdään seuraavasta laskutuksesta alkaen.
11. Jos tulotietoja ei ole ilmoitettu määräaikaan mennessä, hoidosta peritään korkein, 295 euron maksu ja se oikaistaan, kun tulotiedot on ilmoitettu, seuraavasta laskutuksesta alkaen.
12. Viranhaltijan tekemä virhe
 Jos virhe aiheuttaa hyvityksen, maksu oikaistaan takautuvasti ja liikaa maksettu hoitomaksu palautetaan vanhemmille.
 Jos virhe aiheuttaa lisälaskutuksen, maksua ei oikaista takautuvasti, vaan se oikaistaan seuraavasta laskutuksesta alkaen.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu lasketaan perheen koon mukaan määräytyvän tulorajan ylittävästä tulosta alla olevan prosentin mukaisesti 1.8.2022 alkaen

Perheen koko	Vähimmäisbruttotulo €/kk	Maksuprosentti	Korkeimman maksun bruttotuloraja €/kk
2	2.913	10,70	5.670
3	3.758	10,70	6.515
4	4.267	10,70	7.024
5	4.777	10,70	7.534
6	5.284	10,70	8.041

Yli kuusihenkisen perheen tulorajaa korotetaan kustakin seuraavasta alaikäisestä lapsesta 197 eurolla.

Esimerkkejä:

Esimerkki 1 Perheessä isä, äiti ja kaksi lasta (1-vuotias ja yli 3-vuotias).
 Lapset kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa, tuntimääräksi on valittu 0–86 tuntia/kk (60%) ja perheen bruttotulot yhteensä 5500 €/kk.
 Asiaksmaksu: 5500 € – 4267 € = 1233 €
 10,7% 1233 eurosta = 132 € (100 %)
 Nuorin lapsi 132 eurosta 60 % = 79 €, seuraava lapsi 79 eurosta 40 % = 32 €

Esimerkki 2 Perheessä yksinhuoltaja ja kaksi lasta (1-vuotias ja 8-vuotias).
 Yksi lapsi on kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa, tuntimääräksi on valittu 136–150 tuntia/kk (90%) ja perheen bruttotulot yhteensä 4100 €/kk.
 Asiaksmaksu 4100 € – 3758 € = 342 €
 10,7 % 342 eurosta = 37 (100 %), Nuorin lapsi 37 eurosta 90 % = 33 €